

โรคฝีดาษวานร ระวังประวัติศาสตร์จะซ้ำรอย

ในขณะที่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ยังไม่ซาลง ก็มีโรคติดต่อตัวใหม่โผล่มา และทำท่าจะแพร่ระบาดไปทั่วโลกเหมือนกับโรคโควิด 19 โรคที่วันนี้คือ โรคฝีดาษวานร หรือ monkeypox

โรคฝีดาษลิงหรือฝีดาษวานรไม่ใช่โรคใหม่ มีรายงานครั้งแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2501 และพบว่าเป็นโรคประจำถิ่นในบางประเทศในทวีปแอฟริกา แต่ก่อนจัดว่าเป็นโรคที่หายากเพราะประชากรโลกต่างก็ปลูกฝีป้องกันโรคฝีดาษ ซึ่งว่ากันว่า สามารถคุ้มกันต่อโรคฝีดาษวานรได้ แต่หลังปี 2523 มีการยกเลิกการปลูกฝีหลังจากกวาดล้างโรคฝีดาษได้สำเร็จ คนที่เกิดทีหลังจึงไม่มีภูมิคุ้มกันโรค และอาจติดเชื้อฝีดาษวานรได้ ถ้ามีการระบาดขึ้นมา

จนถึงวันที่ 12 สิงหาคม 2565 ศูนย์ควบคุมโรคของสหรัฐอเมริกาในเว็บไซต์ <https://www.cdc.gov/pox-virus/monkeypox/response/2022/world-map.html> ว่า มีรายงานผู้ป่วยโรคฝีดาษวานรแล้วใน 89 ประเทศ รวมจำนวนผู้ป่วย 31,799 ราย ในจำนวนนี้เป็นประเทศที่เคยมีรายงานโรคมาก่อนเพียง 7 ประเทศ และปีนี้มีรายงานเพียง 375 ราย ที่เหลืออีก 31,424 ราย มาจาก 82 ประเทศที่ไม่เคยมีรายงานผู้ป่วยมาก่อน โดยมียอดรวมผู้เสียชีวิตเพียง 12 ราย ประเทศที่มีรายงานสูงสุด คือ สหรัฐอเมริกา 9,491 ราย รองลงมาคือสเปน 5,162 ราย เยอรมนี 2,982 ราย อังกฤษ 2,914 ราย ฝรั่งเศส 2,423 ราย และบราซิล 2,131 ราย นับเป็น 6 ประเทศที่มีรายงานผู้ป่วยเกิน 1,000 คน สำหรับประเทศไทย มีรายงานผู้ป่วยแล้ว 4 ราย เป็นชาวต่างชาติ 2 ราย เป็น

ชายไทย 1 ราย และหญิงไทย 1 ราย เมื่อดูจากแนวโน้มของการเกิดโรคที่ไม่น่าไว้วางใจ เพราะเพิ่งมีรายงานได้ไม่นาน คือตั้งแต่เดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา ถึงตอนนี้ก็กระจายไปทุกทวีปแล้ว องค์การอนามัยโลกจึงออกประกาศเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2565 ให้โรคนี้เป็นภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ ทั้งนี้กระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2565 กำหนดให้โรคนี้เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง โดยระบุอาการว่า ผู้ป่วยจะมีไข้ ปวดศีรษะ ต่อมมน้ำเหลืองบวมโต เจ็บคอ มีผื่นหรือตุ่มที่ผิวหนังลักษณะเป็นตุ่มน้ำหรือตุ่มหนอง ซึ่งอาจเกิดขึ้นที่ศีรษะ ลำตัว แขนขา อวัยวะเพศ หรือรอบทวารหนัก บางรายอาจเกิดตุ่มที่ฝ่ามือหรือฝ่าเท้า

นักวิชาการหลายคนยังใจเย็นอยู่ เพราะเป็นโรคที่มีอัตราการตายต่ำกว่าร้อยละ 0.04 แต่ที่ทุกคนเบาใจคือโรคนี้ไม่ได้แพร่ง่าย ต้องเป็นจากการสัมผัสอย่างใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อที่มีผื่น โดยมีหลายรายงานที่ระบุว่า เป็นโรคที่พบได้มากในคู่เพศสัมพันธ์

จากการที่โรคนี้แพร่ทางเพศสัมพันธ์ได้ง่าย และรายงานผู้ป่วยในสหรัฐ พบเป็นผู้ป่วยชายกว่าร้อยละ 98 ทำให้นึกถึงช่วงการเริ่มระบาดของโรคเอดส์ ซึ่งระบุว่า เป็นโรคของชายรักร่วมเพศ เลยการ์ดตก กลายเป็นว่าผู้ป่วยเอดส์ในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นจากรักต่างเพศ จึงต้องขอเตือนให้ติดตามสถานการณ์อย่างระมัดระวัง อย่าให้ประวัติศาสตร์ต้องมาซ้ำรอย

นพ. วิวัฒน์ โรจนพิทยากร
บรรณาธิการ